

Jaak Van Der Gucht

Van: Jaak Van Der Gucht <jaakvandergucht@skynet.be>
Verzonden: maandag 7 oktober 2024 15:47
Aan: 'peter.deroover@n-va.be'; 'steven.vandepuut@n-va.be'; 'Michael Freilich'
CC: 'theo.francken@n-va.be'; 'barbara.pas@vlaamsbelang.org'; 'bp59@yahoo.fr';
'e.thiebaut@icloud.com'; 'sofie.merckx@ptb.be'; 'vanessa@vanessamat.be';
'joris.vandenbroucke@vooruit.org'; 'nathalie.muyll@dekamer.be';
'stefaan.vanhecke@groen.be'; 'katja.gabriels@dekamer.be'
Onderwerp: Nationale Bank van België

Geachte Voorzitter van de Kamer, M. Peter De Roover,
Geachte Voorzitter van de Commissie Financiën, M. Steven Vandepuut,
Geachte vertegenwoordiger van het volk, vervangend lid van de Commissie Financiën, M. Michael Freilich,
Geachte leiders van de verschillende fracties in onze volksvertegenwoordiging,

Bij de beoordeling en het verdere gevolg welke u aan deze mail zal willen geven, vraag ik u om deze in relatie te brengen met mijn eerdere verzoekschrift nr. 55_2019-2020/11. Uiteindelijk (en enkel dankzij een noodzakelijke tussenkomst vanwege toenmalig volksvertegenwoordiger Sander Loones) werd dit verzoekschrift pas op 10 november 2020 overgemaakt aan de Commissie voor Financiën en Begroting. Ik had hierbij ook een gedetailleerd dossier ingediend, en na de ontvangst van gevraagde adviezen van de Minister van Financiën en van de Nationale Bank van België (welke mij werden overgemaakt middels een schrijven van 9 december 2021) werd er op datum van 6 en 13 juli 2022 in de regeling der werkzaamheden een hoorzitting in de Commissie voor Financiën en Begroting geagendeerd. Doch, “omdat tijdens de beide vergaderingen het vereiste quorum niet werd bereikt”, kon hiertoe nooit een beslissing worden genomen.

Middels een schrijven van 13 oktober 2022 werd ik vervolgens geïnformeerd dat ik, overeenkomstig een artikel 4 van de wet van 2 mei 2019, het recht zou hebben om door de Kamer te worden gehoord. Dit echter mits het voorleggen van “een verzoekschrift welke voldoende steun” zou hebben, aan te tonen door de handtekeningen van 25.000 Belgische burgers. Een dergelijk gesteund verzoekschrift kan ik het parlement ook nu nog niet voorleggen. Onze vertegenwoordigers van het volk hebben echter, in aanloop naar hun recente verkiezing, heel veel belang gegeven aan “het herstel van het ernstig geschonden vertrouwen in de politiek”. In alle opzichten is het voorgelegde dossier omtrent de Nationale Bank van België een belangrijk symbooldossier met, naast de aanklachten ook, vooral enorme financiële belangen en gevolgen. Gezien de gewijzigde machtsverhoudingen in het parlement enerzijds, maar vooral omdat **de in 2019 voorgelegde problemen inmiddels inderdaad zijn geëvolueerd tot een werkelijk dramatische (financiële) situatie voor alle betrokken partijen**, meen ik dat zij deze keer wel hun verantwoordelijkheden zullen opnemen. En nu dus eindelijk wel de passende aandacht zullen geven, in het absolute belang van onze centrale bank als vennootschap zelf, zeker ook voor elke burger van dit land maar vooral voor de duizenden weerloze kleine beleggers in het aandeel NBB.

U zal het met mij eens zijn dat een herhaling van de manier waarop het parlement is omgegaan met mijn eerdere verzoekschrift nu echt niet meer aan de orde kan zijn en, gezien de ernst van de aangeklaagde feiten, een opnieuw afschuiven van de verantwoordelijkheden door de burgers ook niet meer zou kunnen worden aanvaard.

1. Een onverantwoordelijk en ongeïnteresseerd weggijkend parlement:

De Nationale Bank van België en haar aandeelhouders (voor de helft de Belgische Staat (elke burger van ons land) en voor de andere 50 % de private minderheidsaandeelhouders) zijn in een werkelijk dramatische en uitzichtloze financiële situatie terecht gekomen. De wetgevende meerderheidsaandeelhouder draagt het overgrote deel van de verantwoordelijkheden bij volgende:

- Over de boekjaren 2022 en 2023 heeft de Nationale Bank van België een totaal verlies geboekt van 3,95 miljard euro, en in het jaarverslag over boekjaar 2023 werd er gewaarschuwd voor een bijkomend verlies van 6,10 miljard euro (over een tijdshorizon van 5 jaar). Zonder bijkomende financiële schokken, en enkel op voorwaarde dat het vooropgestelde basisscenario zich zou voltrekken (?), zullen de centrale bank en haar aandeelhouders met **een negatieve kapitaalspositie van meer dan 3 miljard euro worden achtergelaten**. Enkel op voorwaarde van een onmiddellijke terugkeer naar winstgevendheid (?) zullen er daarna nog meerdere jaren volgen om de kapitaalpositie opnieuw positief te krijgen, en daarna om de financiële buffers opnieuw tot het gewenste niveau herop te bouwen. **(3)**
- Na deze twee opeenvolgende boekjaren met belangrijke verliezen (3,95 miljard euro) werd er over het boekjaar 2023 **een jaarverslag opgesteld volgens ‘het continuïteitsbeginsel’**. De externe revisor wijst in zijn eigen jaarverslag, onderdeel van het jaarverslag van de vennootschap, op de geldende wettelijke verantwoordelijkheden van de Directie- en Regentenraad voor **“het inschatten van de mogelijkheid van de Bank om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling (..)”**. **(4)**
- **Op 27 maart 2024 heeft de Regentenraad op ‘sui generis’ wijze haar kapitaalbeleid gewijzigd**. Als gevolg van deze “beleidskeuzes” werden de belangen van vooral de private minderheidsaandeelhouders van de NBB zwaar geschaad, maar werd er ook voor de Soevereine Staat (de gemeenschap van burgers) voor een werkelijk nadelig beleid gekozen. Bovendien zullen zowel de vennootschap als al haar aandeelhouders (en dus ook elke burger van het land, want samen ook voor 50 % aandeelhouder van de NBB) een bijkomend – doch belangrijk – vooral ook een vermijdbaar financieel verlies moeten incasseren.

In antwoord op gestelde vragen en met deze opmerking geconfronteerd heeft de Directie op de algemene vergadering van 21 mei 2024 **een bijkomend (maar dus vermijdbaar) verlies van zo’n 700 à 800 miljoen euro niet weerlegd**. **(5)**

- **De Wetgever heeft in 2009 de Organieke Wet van de NBB met betrekking tot de winstverdeling gewijzigd**. Dankzij het verleende emissieprivilegie van bankbiljetten heeft de NBB de beschikking over gratis en renterisico-loze werkmiddelen, waarmee zij (in normale omstandigheden) ‘seigneuriage-winsten’ kan realiseren. Het kan logisch worden bevonden dat de centrale bank deze gewoontelijke winsten deelt met de Soevereine Staat, verstrekker van het emissie-monopolie. De Wetgever heeft bij de winstbestemming hiertoe een bijzondere positie “Nationale Bank van België – de Belgische Soevereine Staat” gecreëerd, en heeft – ook in een procedure voor het Grondwettelijk Hof (2010) – **het altijd te respecteren fundamentele onderscheid tussen die ‘seigneuriage’ (het aandeel van de globale winst gerealiseerd met de bankbiljettenomloop) en de vergoeding voor het kapitaal (alle overige winsten) bevestigd**.

De Regentenraad heeft bij de winstbestemmingen, en dit reeds vanaf het boekjaar 2009, de ‘ratio legis’ gewoonweg naast zich gelegd en blijkt zonder enige transparantie noch voorafgaande communicatie noch enige verantwoording een eigen invulling te hebben gegeven aan het begrip ‘seigneuriage’. Vanaf het boekjaar 2009 werd niet minder dan 5,4 miljard euro jaarwinsten aan de Belgische Soevereine Staat overgemaakt, jaarwinsten die met een ‘surplus van seigneuriage’ niets vandoen hebben.

De financiële onafhankelijkheid van de beursgenoteerde vennootschap/NCB werd, ondanks het door de ECB gegeven belang, niet vooropgesteld. Het eigen vermogen werd afgeleid naar een andere partij dan de verschaffers van het kapitaal, en de vennootschap werd in die mate verzwakt dat het eigen vermogen nu fors negatief zal uitkomen en een herkapitalisatie (tegen ongekende voorwaarden) zich zal opdringen.

De financiële belangen en de statutaire vermogensrechten van de private minderheidsaandeelhouders werden opnieuw in belangrijke mate geschaad, en na juridische procedures voor de Raad van State en de Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank loopt er nu een procedure voor het Hof van Beroep. Het Hof werd gevraagd voorbehoud te verlenen om later een vordering in te stellen tegen de Belgische Staat op basis van overheidsaansprakelijkheid wegens fouten begaan door de wetgever (en meer in het bijzonder het aannemen van wetgeving die strijdig is met onder meer het EVRM, Europees Gemeenschapsrecht en de Grondwet).

Ook hier zijn het Parlement en de Commissie Financiën zonder enig initiatief noch enige tussenkomst overgegaan. Niet wetgevend, niet naar de Regentenraad van de NBB toe. Als wetgever moeten zij ongetwijfeld de werkelijke ‘ratio legis’ kennen, zoals deze nadrukkelijk voor het Grondwettelijk Hof werd verdedigd, en deze ook op die manier werd bevestigd in het arrest (GwH, Arrest 74/2010 van 23 juni 2010).

- Net zoals de Nationale Bank van België zijn ook de andere NCB's volledig geïntegreerde onderdelen van het ESCB. Om redenen van het behoud van het essentiële en fundamentele vertrouwen van de gebruikers van het fiduciaire geld rapporteren de Europese Centrale Bank en de belangrijkste NCB's (Deutsche Bundesbank en De Nederlandsche Bank) vanaf begin 2024 in hun officiële communicatie (waaronder hun jaarverslagen) over ***“het eigen vermogen van de NCB volgens de definitie van de ECB”***. De kwaliteit van de activa, eigendom van de centrale bank en verworven met hun afgescheiden eigen vermogen als tegenpost, betekenen immers de enige werkelijke waarborg voor dat vertrouwensgeld. ***Tot dat eigen vermogen wordt uitdrukkelijk ook het vermogen belegd in hun goudvoorraden, alsook de niet gerealiseerde meerwaarden op die goudactiva, gerekend.*** Uitsluitend hierdoor blijven de eigen vermogens van de ECB en de NCB's (voor miljarden euro's) positief, en wordt er voldaan aan de belangrijke voorwaarden van financiële onafhankelijkheid zoals de ECB dit uitdrukkelijk stelt in haar convergentieverslagen. ***De goudvoorraden, als het ultieme vertrouwensanker van een centrale bank.***

Hierdoor is het, nog duidelijker dan vroeger, dat het bestuur van de NBB reeds jaren bedrieglijk en misleidend communiceert omtrent haar eigen vermogen en haar activa. Een klacht omtrent marktmisbruik werd op 21 februari 2024 ingediend bij de toezichthouder FSMA, en omwille van bijkomende klachten verder uitgebreid op 23 juli 2024. De toezichthouder, rechtstreeks afhankelijk van de Minister van Financiën, heeft zich bevoegd verklaard maar heeft tot op vandaag nog geen enkele tussenkomst naar het bestuur toe laten noteren. Ondanks de ernst van de aangeklaagde feiten en de belangrijke gevolgen welke deze situatie heeft voor de bestaande aandeelhouders en de markt in zijn geheel, ondanks de eenvoud van het te voeren onderzoek.

- In tegenstelling tot andere vennootschappen liggen de bevoegdheden voor de winstbestemming en het goedkeuren van de jaarverslagen NIET bij de aandeelhouders van de NBB, doch WEL bij de Regentenraad. Het is dus de Belgische Soevereine Staat die, als de belangrijkste klant van de vennootschap, nagenoeg alle bestuurders aanstelt. Omdat ***er geen enkele vertegenwoordiging is van de private minderheidsaandeelhouders, en er bovendien zelfs geen enkele onafhankelijke bestuurder zetelt (?)***, is het dus de klant van de beursgenoteerde vennootschap die 1) de winsten gaat bestemmen die de vennootschap heeft gerealiseerd (met de inzet van het vermogen aangeleverd door de aandeelhouders), en 2) het kapitaalbeleid gaat bepalen op welke manier en over welke periode de komende miljardenverliezen gaan worden weggewerkt (resultaat van de belangrijke financiële risico's welke met het vermogen van de aandeelhouders werd genomen), 3) zonder het zelfs maar nodig te vinden die aandeelhouders enige informatie te verstrekken omtrent de mogelijkheden dat de continuïteit inderdaad verzekerd is en 4) er hierbij voor de vennootschap en alle andere betrokken partijen inderdaad voor de financieel beste piste werd gekozen.

Deze uiterst zwakke en zelfs totaal weerloze positie van de 50 % private minderheidsaandeelhouders van de NBB enerzijds (waarin de bevoegdheden en beschermingsmechanismen voor de

minderheidsaandeelhouders dermate zijn afgezwakt door wetgevende ingrepen van de referentieaandeelhouder - tevens belangrijkste klant van de vennootschap), en anderzijds het feit dat de vennootschap in alle onafhankelijkheid jaarlijks duidelijk steeds grotere financiële risico's heeft genomen met inzet van het eigen vermogen van de vennootschap (onbetwistbaar voor de helft toebehorend aan diezelfde minderheidsaandeelhouders), hadden zowel de toezichthouder FSMA maar zeker ook het parlement moeten aanzetten tot een extra verscherpt en kritisch toezicht, tot een extra waakzaamheid betreffende zowel de transparantie, verantwoording en de communicatie van de vennootschap.

Voor toetreding tot het ESCB heeft de Regentenraad voor 8,5 miljard euro meerwaarden over de goudvoorraad overgedragen aan de Belgische Staat, en sedert 2009 werd opnieuw 5,4 miljard euro jaarwinsten als beweerde 'seigneuriage' aan diezelfde Belgische Staat overgedragen. Hierdoor werd het eigen vermogen van de genoteerde vennootschap aanzienlijk verzwakt, in die mate dat een belangrijke (extern opgelegde) herkapitalisatie nu onvermijdelijk lijkt te zijn.

Wanneer de Regentenraad nu ook elke wettelijke en evidente informatieverplichting naast zich legt, met als enige doel elke minimale transparantie en verantwoording voor een fout beleid te vermijden, dan is **het belangenconflict van de Regentenraad overduidelijk, en werd dit ook opgenomen in de klacht bij de toezichthouder FSMA.**

Het is niet meer dan logisch dat de private minderheidsaandeelhouders, als de eigenaars van het vermogen van de vennootschap en geconfronteerd met al deze feiten, reeds jaren al het mogelijke doen om hun statutaire en hun erkende en bevestigde grondwettelijke vermogensrechten te verdedigen en te beschermen. ***Van het Parlement echter, waar de volksvertegenwoordigers de primaire opdracht hebben om de regering te controleren en te waken over de belangen van alle burgers, en over alle macht beschikken om dit ook te kunnen realiseren, kan er enkel worden vastgesteld (en wordt dit hier nu ook uitdrukkelijk aangeklaagd) dat er op geen enkel moment ook maar enig initiatief werd genomen.*** Zelfs in een situatie dat de Nationale Bank van België miljarden euro's verliezen gaat lijden, met de enorme risico's en gevolgen voor zowel aandeelhouders, burgers en duizenden kleine beleggers, toont het Parlement op geen enkel moment enige betrokkenheid of bezorgdheid. En wordt het bestuur van de NBB er zelfs NIET op gewezen om bij belangrijke momenten (zoal het publiceren van ondernemingsverslagen, het gebruik van de continuïteitsveronderstelling, de wijziging van een kapitaalbeleid, ..) totale transparantie en passende verantwoording te geven.

We vestigen hierna de aandacht van het Parlement op de talrijke tekortkomingen en de aangeklaagde inbreuken. De burgers en beleggers hebben lang kunnen veronderstellen dat het vertrouwen in het bestuur van de Nationale Bank van België en in de Minister van Financiën groot doch totaal misplaatst is. Na de weigering ook om het eerdere verzoekschrift zijn logische gevolg te geven kan deze mogelijkheid niet langer worden aanvaard.

2. Een Parlement, ook met een belangenconflict? Als de verklaring?

Het onbetwistbare belangenconflict van de Regentenraad is een onderdeel van de klacht omtrent marktmisbruik, zoals deze op 21 februari 2024 werd ingediend bij de toezichthouder FSMA. Het is daarbij van belang te wijzen op het feit dat **1) de toezichthouder FSMA rechtstreeks afhangt van de Minister van Financiën**, en dat **2) diezelfde Minister eveneens de vertegenwoordiger is van de Belgische Staat als de 50 % meerderheidsaandeelhouder van de Nationale Bank van België**, maar tegelijkertijd ook nog eens **3) de vertegenwoordiger is van de Belgische Soevereine Staat (de gemeenschap)**, de belangrijkste klant van de beursgenoteerde vennootschap, voor wie een "bijzondere relatie" werd gecreëerd teneinde een belangrijk deel van de jaarwinsten vooraf te nemen).

In ons buurland Nederland houdt onder meer de Rekenkamer **toezicht op "de wijze waarop de Minister van Financiën zich in zijn rol als vertegenwoordiger van de Staat als aandeelhouder van DNB verhoudt tot de onafhankelijke nationale centrale bank"**. Het document "Afdekking financiële risico's DNB – Rol minister van

financiën” (Algemene Rekenkamer, 15 februari 2019) beschrijft **de noodzaak van een degelijke regeling**, die volgens de Rekenkamer in Nederland inderdaad is voorzien. Slechts enkele citaten uit dit document, als uitgangspunt voor deze aanklacht:

- **“4.1 Beleid voor staatsdeelnemingen: rollenscheiding.**

Wanneer de Staat aandeelhouder is van een onderneming, is het cruciaal dat de verschillende rollen die daarbij horen binnen de overheid duidelijk gescheiden zijn. Dit is vastgelegd in de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2013 van het Ministerie van Financiën. **De rollen die de overheid bij een staatsdeelneming heeft te vervullen (die van beleidsmaker enerzijds, aandeelhouder en financieel belanghebbende anderzijds) kunnen tegenstellingen met zich meebrengen.** Het expliciet maken van zulke tegenstellingen legt, aldus de nota, de voor- en nadelen van verschillende beleidskeuzes bloot. ‘Dat leidt ertoe dat de uiteindelijke afweging bij beslissingen expliciet is, waardoor betere beslissingen kunnen worden genomen’ (Financiën, 2013b, p 36).” (pagina 19)

- **“De Staat als aandeelhouder van DNB staat uiteindelijk garant voor het geval het eigen vermogen van DNB tekort schiet.”** (..) “De Minister van Financiën heeft in deze rol belang bij een goed opererende centrale bank met voldoende buffers. (..) **Hiertussen bestaat een ‘natuurlijke’ spanning:** de opbouw van financiële buffers door DNB gaat ten koste van de afdracht van de winst door DNB aan de aandeelhouder en kan daarmee zorgen voor een financiële tegenvaller op de Rijksbegroting.” (pagina 9)
- **“De Staat is als aandeelhouder gebonden aan het vennootschapsrecht. Het sturen op het publiek belang moet dus vorm krijgen binnen het sturingsinstrumentarium dat het vennootschapsrecht de aandeelhouder biedt.** (..) Verschillende bevoegdheden in het vennootschapsrecht kunnen alleen door de aandeelhouders worden uitgeoefend als deze bevoegdheden ook expliciet in de statuten van de betreffende staatsdeelneming zijn geregeld.” (pagina 9)
- In een reactie op het verslag van de Rekenhof antwoordt de Minister van Financiën: “Wij onderschrijven verder **het belang van een ordentelijk besluitvormingsproces over het kapitaalbeleid van DNB waarin expliciet inzicht wordt gegeven in de verschillende belangen die de Minister vertegenwoordigt.**” (pagina 6)

In België heeft de Minister van Financiën, in zijn advies aan het Parlement (van 3 november 2021), het volgende standpunt te kennen gegeven:

*“ Steeds werd het sui generis rechtskader dat van toepassing is op de Bank – hetgeen de uitdrukkelijke wens is geweest van de wetgever en tevens gedeeltelijk voortvloeit uit Europese verplichtingen – bevestigd en werd vastgesteld dat dit door de Bank correct wordt toegepast. Ik meen dat **de uitgangspunten die de wetgever er in het verleden hebben toe aangezet dit specifieke rechtskader in de huidige vorm uit te werken, nog steeds gelden**, zodat – mede gezien de voormelde bestaande rechtspraak – ik geen reden zie **om op dit ogenblik de Organieke Wet te wijzigen.** “*

Het woord “Bank” werd in dat advies telkens met een hoofdletter geschreven, wat logisch is. Immers, onderaan de brief: “Voor meer informatie over uw dossier kunt u terecht bij” werd gevolgd door de naam van een jurist, een gedetacheerd kaderlid op de loonlijst van de NBB ... **Volgens de Minister blijkt het Parlement die “uitgangspunten voor een specifiek rechtskader” dan wel te kennen, maar het kan toch onmogelijk zo zijn dat dit rechtskader ook zou betekenen dat er aan geen enkele – wettelijke en/of logische – informatieverplichting moet worden voldaan?**

Dat ons parlement, de aandeelhouders en andere stakeholders in ons land geen enkel inzicht moeten krijgen waarom:

- in Nederland WEL alle belang geeft aan een waarheidsgetrouw en juist inzicht in de componenten en de omvang van het eigen vermogen van hun centrale bank, vooral wanneer die centrale bank verder bijkomende miljardenverliezen gaat maken, waardoor dat eigen vermogen (langdurig) negatief kan komen te staan en de ECB een onmiddellijke herkapitalisatie kan opleggen,
- wat onvermijdelijk een belangrijke impact op de begroting zou hebben, zowel een herkapitalisatie (voor miljarden euro's) maar zeker ook een jarenlange periode zonder winstuitkeringen (dividenden en seigneuriage),
- in Nederland in een "Eindrapport kapitaalbeleid" omstandig alle mogelijke informatie verschaft over het gehanteerde (te wijzigen?) kapitaalbeleid en het gebruik van de continuïteitsveronderstelling, in alle mogelijke scenario's doorgerekende projecties maakt en adviezen aflevert aan de aandeelhouders en het parlement welke, gezien het belang voor alle betrokken partijen, ook nog eens het advies krijgen van een onafhankelijke deskundige. Maar men in België zo maar zou moeten aanvaarden wat een Regentenraad (in samenspraak met een Minister van Financiën, waarvan het onduidelijk is welke belangen die precies verdedigt) meent te moeten verkiezen?
- **Heeft het Parlement de burgers en de privé aandeelhouders enige verantwoording gegeven waarom de Regentenraad en de Minister niet hebben gekozen voor een onmiddellijk beroep op het extra financieringsmiddel welke de beursnotering betekent?** Een onmiddellijke herfinanciering zou in elk geval honderden miljoenen bijkomend verlies voor burgers en aandeelhouders vermijden, en zou wellicht resulteren in een onmiddellijk herstel van het eigen vermogen (met financiële buffers die onmiddellijk tot het gewenste niveau worden hersteld). Waardoor de Regentenraad zonder onderbreking verder seigneuriage aan de Soevereine Staat en dividenden aan de aandeelhouders kan uitkeren? Wat voor de kleine beleggers een andere waardering voor hun belegging mogelijk maakt, waardoor zij niet jaren gegijzeld blijven en verplicht worden belangrijke risico's te lopen?
- **Waarom vindt men het in Nederland van essentieel belang om de burgers hieromtrent WEL in totale transparantie te informeren en verantwoording te geven? En waarom zou het Belgische Parlement NIET de minste moeite doen opdat de Directie- en Regentenraad van de Nationale Bank van België minimaal op dezelfde manier als De Nederlandsche Bank te werk zou gaan? Minimaal, gezien er voor de NBB de wettelijke verplichtingen van een beursgenoteerde vennootschap bovenop komen?**
- **Is het niet zo dat hij die elke minimale transparantie, controle en verantwoording weigert, NOOIT eerlijke bedoelingen kan hebben? Moeten de burgers van ons land hier dan ook al hun verkozen vertegenwoordigers van het volk bij rekenen? Welk aanvaardbaar argument kunnen zij aanreiken om onverantwoord te blijven wegstijgen van het perfecte en eenvoudig te volgen voorbeeld welke ons buurland geeft?**
- (...)

De private minderheidsaandeelhouders verwachten van het Parlement een onmiddellijke tussenkomst in deze verschillende punten. En dit zonder dat burgers hiertoe 25.000 handtekeningen moeten kunnen voorleggen. Als Parlement nu nog steeds geen passend gevolg geven zou minstens betekenen dat het aangeklaagde belangenconflicten zich niet zou beperken tot de Regentenraad, tot de toezichthouder FSMA en tot de Minister van Financiën?

Ik wil verwijzen naar een recente analyse, welke volksvertegenwoordiger Michaël Freilich recent op zijn webpagina publiek heeft gesteld. De verdere bespreking van deze analyse zal eerstdaags op mijn webpagina worden behandeld, net als het publiek maken van deze vraag aan het parlement. Ik beperk mij hier tot slechts twee elementen van deze analyse:

1. Michael Freilich keert terug naar 1926 en neemt als "eerste belangrijke mijlpaal waarbij er statutair werd gemorrelt aan de claims op de vermogensrechten over goudvoorraad een

akkoord in 1926". Hij meent dat "dit in het licht van de hervorming van de NBB moet worden bekeken, omdat de reserves van de NBB zwaar waren aangetast door speculatieve aanvallen tegen de Belgische frank. Hierdoor moesten de reserves worden aangevuld met een kapitaalverhoging."

In de feiten gaat de volksvertegenwoordiger voorbij aan die eigendomsrechten, en is zijn weergave een kleine verdraaiing van de feiten. Hij verwijst hij naar **"de Sterlingkwesitie", beter bekend als "Het schandaal van de Nationale Bank van België"**, beschreven door o.a. de onafhankelijk geschiedkundige Karel Van Nieuwenhuyse (Het conflict SAP – Van Zeeland 1934-1940 en de weerslag op de Belgische politiek: het-conflict-sap_vannieuwenhuyse.pdf (activismenbb.be) en BTNG | RBHC, XXXII, 2002, 1-2 (activismenbb.be)). **Een opsomming van onwaarschijnlijke feiten en de beschrijving van een situatie waaronder de NBB reeds in die periode kon opereren**, ik citeer de onafhankelijke geschiedkundige: een op zichzelf werkende en **totaal ongecontroleerde NBB, opererend in de illegaliteit**, een onoordeelkundig beleid met winstbejag als belangrijke drijfveer en beleggingen die enorme financiële risico's inhielden, **een ongeïnformeerd en ongeïnteresseerd parlement**, de **Bank die haar geschriften vervalste** en deed of er geen vuiltje aan de lucht was, **"geheime overeenkomsten en volkomen onwettelijke regelingen tussen de minister van Financiën en de gouverneur (buiten het medeweten van het Parlement om)"**, de Bank die de pondsterlingkwesitie buiten de publieke opinie en in de doofpot te houden, **enorme financiële verliezen (die eigenlijk tot de statutair bepaalde ontbinding van de vennootschap hadden moeten leiden)**, in het kader van een opgestart **fraude-onderzoek stapt het Parket af op de zetel van de NBB, vervalsing van geschriften in de balans en winst- en verliesrekeningen van de Bank, gerealiseerde winsten verbergen en ze boeken als schulden aan derden, miljoenenfraude gepleegd in de hoogste regionen van de Bank**, niet officiële geheime reserve waar alleen het directiecomité van wist, ...

"Het schandaal van de NBB" is vele jaren kunnen verder evolueren, tot: **"Vele kranten erkennen dat volksvertegenwoordiger Sap zich op 16 maart 1937 gewoon van zijn taak gekweten had. Het uitoefenen van controle was immers de primaire taak van het parlement."** Het is goed om zijn (monetaire) geschiedenis grondig te kennen, dit om beter te begrijpen wat er vandaag allemaal kan gebeuren.

De top van de Nationale Bank van België wordt aangesteld door de Minister van Financiën, die Minister heeft mensen in zijn kabinet welke gedetacheerd werden uit het kader van en op de loonlijst staan van de NBB, die top van de NBB kan en mag blijkbaar ongestoord opereren en zich verschuilen onder de zelf geopende paraplu omschreven als "sui generis rechtskader" (wat niets anders inhoudt dan een vrijstelling van elke effectieve controle, transparantie, verantwoording, vrijgeleide om onze wetten en geldende regels naast zich te leggen). De dramatische feiten en gevolgen werden hiervoor beschreven: opnieuw werden enorme risico's gelopen, opnieuw zijn er miljardenverliezen, opnieuw is er sprake van schriftvervalsing (en nog zoveel erger).

En inderdaad wordt ook nu opnieuw het parlement niet geïnformeerd, en blijft ook nu het parlement zonder enig initiatief en ongeïnteresseerd weggijken van wat er nochtans heel duidelijk aan het gebeuren is. **Het blijft ook nu wachten opdat er eindelijk volksvertegenwoordigers komen die zich rechten om de primaire taak van het parlement gemotiveerd te vervullen. De burgers en duizenden weerloze kleine beleggers wacht reeds jaren op de volgende Gustaaf Sap!**

2. Ik herneem twee onderdelen uit de conclusie van de diepgravende analyse van Michael Freilich:

- “Dit neemt niet weg dat, indien we de historiek van de NBB overlopen, er iets te zeggen valt voor de stelling dat de Staat in het verleden misbruik heeft gemaakt van haar reglementaire positie om een regeling uit te werken die niet steeds even correct was richting de private aandeelhouders.”

Een erkenning, zonder meer.

- ***“Ideaal zou de overheid hierbij een onafhankelijke commissie van experts kunnen aanstellen om een eerlijke prijs voor de aandelen te bepalen. Dit proces zou zorgen voor transparantie en vertrouwen bij de privéaandeelhouders dat ze een eerlijke waarde ontvangen voor hun aandelen.”***

De private aandeelhouders zijn echter geen vragende partij om te worden uitgekocht, om hun aandelen af te staan aan de meerderheidsaandeelhouder.

Wanneer het parlement optreedt, en op eender welke manier haar bevoegdheden effectief gebruikt, met als gevolg dat 1) het bestuur van de Nationale Bank van België (inderdaad best met de ondersteuning van een onafhankelijke commissie van experts) op correcte manier beantwoordt aan al haar informatieverplichtingen en 2) voortaan ook op correcte manier de rechten van alle partijen respecteert, dan zijn reeds vele voorwaarden vervuld opdat de markt eindelijk in staat wordt gesteld om een correcte en faire waardering te geven aan het aandeel van de Nationale Bank van België. De eerlijke waardering voor hun aandelen en een correcte vergoeding voor het ingebrachte kapitaal en de gelopen risico's zijn de enige gerechtvaardigde verwachtingen van de private minderheidsaandeelhouders van de Nationale Bank van België, op zichzelf bekeken hoeft dit de Belgische Staat geen eurocent te kosten?!

3. De vragen aan het Belgische Parlement, aan onze verkozen vertegenwoordigers van het volk:

- Op 21 februari 2024 werd een klacht omtrent marktmisbruik ingediend bij de toezichthouder FSMA, een klacht die werd uitgebreid op 23 juli 2024. Meer dan zeven maanden na datum heeft de FSMA nog steeds geen enkele tussenkomst laten registreren, werd het bestuur zelfs nog steeds niet verplicht tot het vervullen van haar meest evidente informatieverplichtingen:
 - Een duidelijke, ondubbelzinnige en waarheidsgetrouwe omschrijving van alle componenten van het eigen vermogen en de schulden van de vennootschap (en hoe de uiteindelijke vermogensrechten van de aandeelhouders hierbij liggen),
 - Alle gedetailleerde en doorgerekende scenario's en toelichtingen bij het gebruik van de continuïteitsveronderstelling en de verantwoording voor het gewijzigde kapitaalbeleid, naar het voorbeeld van het “Eindrapport bestendiging van het kapitaalbeleid DNB”,
 - De modaliteiten en voorwaarden waartegen een onmiddellijke herkapitalisatie via een beroep op de beursnotering zou kunnen gebeuren, om op deze wijze te verhelpen aan een jarenlange uitzichtloze situatie voor de private minderheidsaandeelhouders, de vennootschap zelf en voor de gemeenschap,
 - De verantwoording voor de miljarden euro's eigen vermogen en jaarwinsten welke in het voordeel van de Belgische Staat werden onttrokken aan het eigen vermogen van de Nationale Bank van België en haar aandeelhouders.

Het parlement zal de bevoegde Minister van Financiën hieromtrent interpellieren, en de noodzakelijke initiatieven nemen opdat de voorgaande verwachtingen dringend worden ingevuld.

- Het Parlement zal alle noodzakelijk bevonden stappen nemen opdat de foute wetgeving niet langer aanleiding kan geven tot foute interpretaties of toepassing van de regels en wetten, die dan leiden tot het niet correct respecteren van de (vermogens)rechten van de private minderheidsaandeelhouders. Er ligt heel wat dringend herstellend wetgevend werk op de plank.
- Ik wil de bestemmelingen van deze mail vragen om deze te willen doorsturen naar elk van de verkozen vertegenwoordigers die onder hun fractie horen, opdat elk lid kan oordelen over het al dan niet willen uitoefenen van zijn of haar verantwoordelijkheid. Ik verneem dan graag hun eigen verantwoording waarom zij ook nu nog meenden niets te hebben moeten ondernemen.
- **Het Parlement is de optelsom van alle vertegenwoordigers van het volk, en dus ook van alle oppositieleden.** Ook in het verleden heeft ook de oppositie niet zijn logische verantwoordelijke rol gespeeld. De kans is groot dat niet alle hiervoor aangeklaagde feiten onmiddellijk en voor iedereen duidelijk zouden zijn, ook niet welke risico's en financiële gevolgen dit alles werkelijk inhoudt. **Voor elk van de leden van het Parlement, die net als Gustaaf Sap WEL nu wel de prioritaire taak van het parlement verantwoordelijk willen uitvoeren en bereid zijn initiatieven te nemen, sta ik volledig ter beschikking.** Media noch burgers gaan het kunnen geloven dat er tussen de 150 Kamerleden niet één vertegenwoordiger zit die de enorme belangen van deze aanklacht begrijpt, noch zou willen doen wat moet?

Jaak Van Der Gucht

Verklarende voetnoten:

1. ***Als een volledig geïntegreerd onderdeel van het Europees Stelsel van Centrale Banken (het ESCB, Eurosysteem) is de Nationale Bank van België, gezien haar talrijke opdrachten en taken in het algemeen belang, de belangrijkste vennootschap van ons land. Daarnaast is de NBB ook toezichthouder over onze Belgische banken en verzekeraars, heeft zij de Belgische Staat als 50 % meerderheidsaandeelhouder en is zij beursgenoteerd. Het absolute belang van een kwaliteitsvolle en coherente wetgeving, van totale transparantie, van een effectieve controle (door zowel externe revisoren, toezichthouder FSMA, het Parlement, de aandeelhouders, het publiek, ..), van goed bestuur, van een verplichte en tijdige verantwoording vanwege het bestuur van de vennootschap ten overstaan van elke betrokken stakeholder en respect voor al onze eigen wetgeving en regels, kan dan ook onmogelijk worden overschat.***

De Nederlandsche Bank is eveneens een Nationale Centrale Bank (NCB) en een volledig geïntegreerd onderdeel van het Eurosysteem, doch is niet beursgenoteerd. Ons buurland erkent het belang van deze vennootschap, en van een sterke organisatie en regeling van de hiervoor opgesomde punten. Het parlement en zelfs de Rekenkamer kijken heel nauwgezet toe op de strikte naleving van alle wetten, regelgeving, Statutaire bepalingen, goed bestuur, transparantie en verantwoording krijgen het hoogste belang.

De tegenstelling met de situatie bij de Nationale Bank van België kan werkelijk niet groter zijn. De onverantwoordelijkheid en de desinteresse vanwege ons parlement kan niet worden betwist, maar vooral ook niet worden gerechtvaardigd.

De gevolgen hiervan (en de bewijzen hiervoor) zijn o.a. een nooit eindigende reeks van juridische procedures, jaarlijkse pro-forma algemene vergaderingen die telkens weer de media halen omwille van hun onwaarschijnlijk en woelig verloop, klachten bij de toezichthouder FSMA, herhaalde vragen vanwege aandeelhouders om aandacht en tussenkomst aan het Parlement, onverholen kritiek (vanwege autoriteiten in de verschillende domeinen) in de media (zoals professoren economie die in opiniestukken stellen dat zij bepaalde feiten niet uitgelegd krijgen aan hun studenten), ... Men kan niet anders vaststellen en besluiten dan dat er, in elk afzonderlijk en op zichzelf even belangrijk onderdeel van de voorgaande opsomming omtrent de beursgenoteerde centrale bank van ons land, in ernstige mate

word gefaald. **In de eerste plaats ligt de verantwoordelijkheid voor dit falen bij ons parlement.** De simpele vergelijking met ons buurland Nederland is meer dan alles zeggend, en werd slechts voor een deel geïllustreerd.

2. De Nationale Bank van België draagt **ALLE** financiële risico's verbonden aan al haar opdrachten en taken van een centrale bank, **NIET** met het vermogen toebehorend aan de gemeenschap doch **WEL met het afgescheiden eigen vermogen van de vennootschap**. Een vermogen ingebracht door de aandeelhouders, en na haar oprichting verder uitgebouwd door winsten niet aan hen uit te keren maar ze (in het belang van de vennootschap) te reserveren. Alle eigendomsrechten over dit vermogen liggen, onbetwistbaar en statutair verankerd, uitsluitend bij de aandeelhouders van de vennootschap. Wanneer het bestuur beslist dat er vermogen of winsten kan worden uitgekeerd, dan kan dit bijgevolg enkel aan de aandeelhouders gebeuren, en anderzijds wanneer het noodzakelijk zou blijken te zijn om bijkomend kapitaal in te brengen dan zal men inderdaad ook opnieuw op diezelfde aandeelhouders beroep moeten doen.

De Wetgever heeft **een “altijd te respecteren bijzondere relatie”** gecreëerd (“de Nationale Bank van België – de Belgische Soevereine Staat”), met als enige doel (**de ratio legis**) de eventuele **seigneuriage-winsten aan de gewone globale winstverdeling te onttrekken en het surplus ervan uit te keren aan de Belgische Soevereine Staat (aan de gemeenschap)**. De ‘seigneuriage’ is de winst die de centrale bank kan realiseren dankzij de gratis en renterisico-loze werkmiddelen waarover zij dankzij het verkregen emissie-monopolie van bankbiljetten kan beschikken. De Wetgever heeft het fundamentele en altijd te respecteren onderscheid tussen ‘de seigneuriage’ en de vergoeding voor het kapitaal (de rest van de winsten) erkend (ook in een procedure voor het Grondwettelijk Hof, bevestigd in het vonnis).

Er loopt een procedure voor het Hof van Beroep omtrent de wijze waarop de Regentenraad vanaf het boekjaar 2009 de jaarwinsten van de Nationale Bank van België heeft bestemd, zonder respect voor deze ratio legis, zonder enige transparantie noch (voorafgaande) verantwoording, enkel te verklaren door een aangeklaagd belangenconflict.

3. Een negatieve kapitaalpositie, uitsluitend voor de NBB gelijk te stellen met een verboden negatief eigen vermogen? **Gezien het Artikel 9bis van de Organieke Wet is de goudvoorraad de eigendom van de Belgische Staat, en hoort het vermogen belegd in deze goudvoorraad niet de vennootschap en haar aandeelhouders toe.**
 - **De ECB verbiedt een langdurige periode van negatief eigen vermogen van een NCB, en kan elke NCB tot een onmiddellijke extern opgelegde herkapitalisatie door de aandeelhouders verplichten.**
 - De duizenden bestaande kleine aandeelhouders, maar ook de beursmarkt in zijn geheel, zijn omtrent een dergelijke hoogstwaarschijnlijke herkapitalisatie op geen enkele manier geïnformeerd. Niet omtrent die mogelijkheid op zich, niet omtrent de procedure welke zou worden gevolgd, niet omtrent de modaliteiten welke zouden gelden, noch omtrent de financiële voorwaarden welke bij een dergelijke onvermijdelijke herkapitalisatie van toepassing zouden zijn. **En ook niet of een zelf gekozen, onmiddellijke herkapitalisatie (financiële) voordelen zou kunnen hebben (in vergelijking met een latere, extern door de ECB opgelegde herkapitalisatie).**
 - Het bestuur van de vennootschap weigerde op de talrijke vragen, in dat verband gesteld op zowel de algemene vergaderingen van 2023 als van 2024, te antwoorden en de noodzakelijke informatie te verstrekken. De enige aandeelhouder die ook nu weer geen enkele vraag stelde noch enige bezorgdheid toonde omtrent de dramatische financiële situatie en de verwachte verdere evolutie, was de vertegenwoordiger van de meerderheidsaandeelhouder de Belgische Staat.
4. Na twee opeenvolgende boekjaren met belangrijke verliezen, het gebruik van de continuïteitsveronderstelling (..) “.
 - De verschillende wetgevers leggen in dat verband **een uitgebreide informatie- en verantwoordingsverplichting** op aan het verantwoordelijke bestuur van de vennootschap,
 - Bij de Nationale Bank van België werd er in dat verband enkel **een simpele voetnoot in het jaarverslag** opgenomen (“**Volledigheidshalve** moet worden opgemerkt dat een centrale bank, in voorkomend geval, haar taken immers kan blijven uitoefenen met een negatieve kapitaalpositie zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt “), en zijn alle vragen vanwege de private aandeelhouders op de algemene vergadering van 21 mei 2024 opnieuw onbeantwoord gebleven. Bij De Nederlandsche Bank werd er in december 2023 een verslag van 44 pagina's afgeleverd, met alle mogelijke informatie en adviezen naar de aandeelhouders en naar het parlement toe. Info en adviezen welke, gezien het grote belang toch, werden voorzien van een beoordeling vanwege een onafhankelijke deskundige (in een publiek gesteld verslag).
 - De Nederlandsche Bank is NIET beursgenoteerd, de Nationale Bank van België is dit WEL.

- Voor een beschrijving van de belangrijke verschillen omtrent de wijze waarop de NBB enerzijds en DNB anderzijds beantwoorden aan hun informatie- en verantwoordingsverplichtingen: [*\(Dis\)Continuïteit ...? – De Nationale Bank van België nv \(activismenbb.be\)*](#)

5. Op 27 maart 2024 heeft de Regentenraad haar kapitaalbeleid gewijzigd. Slechts een eerste gevolg van deze keuze is een bijkomend en vermijdbaar verlies van zo'n 700 à 800 miljoen euro.

- ***De Regentenraad heeft deze beleidskeuzes doorgevoerd zonder enige minimale transparantie, noch een (voorafgaande) verantwoording naar de aandeelhouders en ook niet naar het parlement toe.*** Daar waar een zelfde beoordeling van het eigen kapitaalbeleid door het bestuur van (een niet beursgenoteerde) De Nederlandsche Bank het voorwerp is van een verslag van 44 pagina's, en alle scenario's worden doorgerekend en tot in het kleinste detail worden toegelicht aan de aandeelhouders en het parlement, worden de gegeven adviezen – gezien de grote belangen – voorzien van een verslag van een onafhankelijke deskundige.
- ***De Nationale Bank van België is wel beursgenoteerd.*** Naast het verzaken aan de logische verbonden informatieverplichtingen werd er ook voorbijgegaan aan het feit dat de Nationale Bank van België beschikt over een bijkomende bron van financiering: er kan beroep worden gedaan op de markt om te verhelpen aan de gevolgen van de enorme financiële verliezen: 1) het vermijden van gedwongen verkopen uit de Statutaire Portefeuille (met een bijkomend vermijdbaar verlies van 700 à 800 miljoen euro tot gevolg) en 2) een extern opgelegde herkapitalisatie vermijden, waardoor zelfs de financiële buffers sneller kunnen worden hersteld tot de gewenste niveaus, en zowel de aandeelhouders als de Soevereine Staat opnieuw dividenduitkeringen en het surplus van de seigneuriage kunnen ontvangen.
- Door de gemaakte beleidskeuze worden vooral de private minderheidsaandeelhouders buiten elke proportie getroffen, en blijven zij voor vele jaren verder gegijzeld in hun belegging, zonder enig uitzicht op vergoeding voor de gelopen risico's en zonder enig uitzicht op koersherstel. ***Het aandeel noteert hierdoor tegen minder dan 1 % van 'het eigen vermogen volgens de definitie van de Europese Centrale Bank'.***
- ***De Regentenraad heeft noch het parlement noch de private aandeelhouders vooraf geïnformeerd omtrent de te maken beleidskeuzes, heeft geen enkele minimale transparantie noch verantwoording gegeven, en het parlement is ook totaal ongeïnteresseerd en onverantwoordelijk gewoon blijven toekijken.***